

Izvedba sebe-razvijajućeg Tijela-Između: (de)realizacija granice

$T \leftarrow I \rightarrow M$	$T \leftarrow T \rightarrow M$	$ Tp2, Tp3, Tp4$ \updownarrow $ Tp1 \rightarrow M \leftrightarrow Tp1 - X$ \updownarrow $ Tz1, Tz2, Tz3$
$T = \text{tijelo}$	$T = \text{tijelo}$	$Tp1 = \text{Tijelo pokreta 1 (2,3,4)}$
$M = \text{graničan medij}$	$M = \text{graničan medij}$	$M = \text{graničan medij}$
$I = \text{granica između T i M}$	$T = T \text{ kao granica sebe samog}$	$Tz1 = \text{Tijelo zvuka 1 (2,3)}$
		$Tp1 = \text{Tijelo pogleda 1 (- X)}$

Helmuth Plessner u Pozicionalnosti živoga bitka i njegovoj uprostorenosti opimjeruje prva dva tijela. Tijelo koje se prema vlastitoj granici ponaša sukladno prvoj formuli ostaje unutar vlastitih granica. U slučaju druge formule - granica pripada samom tijelu, tijelo je granica njega samog i drugog, a njegove se granice ne samo zatvaraju, već i otvaraju prema graničnom mediju. U trećem slučaju - granica također pripada tijelima - pokreta, zvuka, pogleda, preciznije - svako tijelo stvara vlastitu granicu, ali i granicu drugih; odnos singularne i pluralne granice je interaktivan i propustan. U ovom slučaju tijelo postavlja i proizvodi granice: granice stvaraju tijela, i tijela stvaraju granice - u promjeni. Prema Plessneru, organsko se tijelo razlikuje od anorganskog svojim pozicionalnim karakterom ili svojom pozicionalnošću: "tijelo biva od sebe odvojeno i dovedeno u odnos prema sebi, točnije: tijelo je izvan i unutar sebe" (Plessner, 2004: 134). Ono što nadalje određuje pozicionalnost tijela jest to što se ono pojavljuje (po)stavljeno prema svojoj okolini; od tijela polazi odnos na polje u kojem ono jest, a istovremeno - taj odnos mu se vraća. Tijelo istovremeno konstituiraju taj odnos, i biva konstituiran njime. Procesan i dinamičan karakter žive forme Plessner određuje kroz ideju kretanja: "život je kretanje, bez kretanja se ne može odvijati" (Plessner, 2004: 136). Pozicionalan karakter žive forme određen je kretanjem, prelaženjem granice. Ukoliko prelazi granicu - živa forma napušta svoje ograničenje. Osim pokreta poimanog kao momenta prelaženja, smislu granice pripada i stajanje, bezuvjetno zaustavljanje: "granica je stojeće prelaženje, ono Dalje kao zaustavljanje, zaustavljanje kao ono Dalje. Stoga produkt obaju ovih momenata nije bivanje koje ukida granicu i koje Sada izražava samo kao limes, nego bivanje jednog ustrajavanja, ustrajavanje jednog bivanja - momenti stajanja i prelaženja se sjedinjuju" u organskoj, živoj formi tijela (Plessner, 2004: 137). Tijelo koje realizira vlastitu granicu - tijelo je u procesu.

Proces se ne nadaje kao limes prelaženja, već kao zadržana konstanta prelaženja; proces je način kako tijelo u svojim granicama egzistira ili kako (de)realizira svoja ograničenja poimana kao granice. U ovom kontekstu kretanje možemo odrediti kao sintezu prelaženja i stajanja. Dinamiku procesualne forme tijela moguće je razumjeti iz sintetičke veze graničnih momenata stajanja i prelaženja, zaustavljanja i nastavljanja. Ukoliko fizičko tijelo radi na (de)realizaciji vlastitih granica, tada se ono razvija. Razvoj tijela kao takvog tada određuju “rast i diferenciranje”: tijelo iz samog sebe razvija se kao “kontantna varijacija mnogostrukosti” (Plessner, 2004: 147). Prema Plessneru, tijelo u prelaženju rastvara se u čisto protjecanje; u sintezi prelaženja i stajanja, nastavljanja i zaustavljanja ono zadobiva karakter postajanja tijelom, karakter procesualnosti. Budući da je ono unutar i izvan sebe, karakter pozicionalnosti izražava se posredstvom tijela pojmljenog u procesu, tj. sebe-razvijajućeg tijela. Ozbiljenje granice kao onoga između realizira se time što tijelo kao takvo ostaje ono što jest i prelazi u ono što istovremeno jest i nije. Premda tijelo seže do svoje granice koja mu realno pripada, ono se može zaustaviti ispred nje i ostaviti je izvan sebe; tada realiziranje granice postaje njezinim irealiziranjem. Tijelo ili jedinstvo u mnogostrukosti dijelova istovremeno se nadaje kao rastvaranje u dijelove jedne mnogostrukosti, i sabiranje u jednu, promjenjivu, centralnu točku spoja. Ono što pozicionalnost tijela čini ekscentričnom jest njezina dvostrukost u vidu fizičkog i živog tijela koja se ne poklapaju iako čine jedan sustav. Ekscentričnost se nadalje veže uz okolnost “da sam ja u samopostavljanju ono što daje materijal i formu unutarnjoj sferi te da ovo samopostavljanje omogućuje otkriće fizičke realnosti i istodobno njezino preoblikovanje” (Plessner, 2004: 270). Tijelu je samom njegovom ekscentričnom pozicijskom formom dodijeljena realnost susvijeta. Specifičnost tog susvijeta jest životnost u ekscentričnoj formi, tj. probijanje života u ekscentričnu pozicionalnost. Susvijetu pripada forma vlastite pozicije koju tijelo zahvaća kao sferu drugih tijela: “susvijet nosi osobu bivajući ujedno nošen i oblikovan njome - u Mi-formi vlastitoga Ja, u obuhvaćanju vlastite životnosti prema modusu ekscentričnosti” (Plessner, 2004: 275). Ekscentričnu pozicijsku formu Plessner nadalje povezuje uz stvaralački poriv, te ekspresivnost ili izražajnost tjelesnog očitovanja života kao takvog. Prema Plessneru, specifično ljudsko jedinstvo osjetila se ne nalazi, već utemeljuje. Tek ono što pojedinac od svojih osjetila čini - dovodi ih do govora. Singularna, tjelesna partitura pokreta ona je kojom se utjelovljuje singularan način artikulacije tjelesnosti: “čovjek može biti (živo) tijelo (Leib) i imati tijelo (Körper) te prebivati u živom tijelu (Körperleib), kojim mora ovladati” (Plessner, 2004: 327). Samo u radu, a prema tome i pokretu - dovodimo osjetila do singularnog govora, pozicionalno trostrukog - unutar-tjelesnog, izvan-tjelesnog i su-tjelesnog. Ekscentrična pozicionalnost tijela proces je u kome tijelo samo postavlja, bira, proizvodi parametre vlastite tjelesnosti, kao i rad u vlastitome materijalu – materijalu pokreta, daha, glasa, pogleda – kao neotkrivenom.